

Geproefd: Coachend Paard, leiderschapsontwikkeling

Zijn paarden goede coaches?

vr 27 jan 2012 - Ilse Antonissen

Varianten van coaching schieten als paddenstoelen uit de grond.

Meestal overtuigt het aanbod mij onvoldoende om er ook daadwerkelijk van te proeven. Paarden inzetten als managementcoach maakte me wél heel nieuwsgierig. Kan ik mijn coachingpraktijk verrijken door samen te werken met een paardencoach? Het zou mijn professionele leven en mijn hobby heel dicht bij elkaar brengen. De moeite dus om op het aanbod in te gaan en kennis te maken met Franciska Staleman, en haar twee co-coachende paarden Sammy en Oeki.

De stad uitrijden naar een klein dorpje met een snelheidslimiet van dertig kilometer per uur... Het haalt me al uit mijn 'racemodus'. Dat het bovendien in het buitenland is, met bijhorende andere ruimtelijke ordening, voelt zelfs bijna als vakantie. Ik ben helemaal klaar voor een ervaring waar ik al lang naar uitkeek.

Zes nieuwsgierigen worden hartelijk ontvangen in een grote zolderruimte. De kennismaking maakt snel de verschillende achtergronden duidelijk. Toch zijn we verenigd rond dezelfde vraag: wat kunnen paarden ons brengen in coaching (dat we niet vinden bij mensen)? Bij de voorstelling van de coach- en gastvrouw voel ik opluchting. Dit is een vrouw met een stevige dosis ervaring als leidinggevende in de ondernemingswereld. Geen 'zweverig doetje'.

Ze legt ons kort het 'paard als spiegel'-principe uit. Al blijft net dat voor mij nog iets mysterieus. Wat ik er uit opmaak is dat een paard zonder bijbedoelingen 'eerlijk' reageert. Uit die reactie kan je dan iets afleiden over jezelf of je eigen interactie met het paard. Bovendien zou een paard in het 'hier en nu' leven. Zo geeft het je dus permanent nieuwe kansen. Als je daarnaast wat te brutaal op hem afliep, waardoor hij vluchtte, kan je het al meteen opnieuw proberen anders aan te pakken en wél zijn vertrouwen winnen. Als dat klopt, heb ik wel degelijk een significant verschil met mensen te pakken.

De hoofdbrok van de workshop gaat door in 'de bak'. Deze tot zandpiste omgebouwde koeienstal is het werkterrein van de co-coaches. Beurtelings mogen we contact maken met de paarden. Hun reactie hierop is dan de spiegel waarin we kunnen kijken. Wat zegt die reactie over mij?

Nienke Van Maris is de laatste tijd erg gespannen door "duizenden dingen aan mijn hoofd die samenhangen met het opzetten van een nieuwe zaak." Ze staat rustig bij Sammy. Hij zet zich ook in ruststand (met één voet opgetrokken.) Naar eigen zeggen geeft dat Nienke het gevoel dat "rust dichterbij is dan ik soms denk. Dat voelt goed. Het is een mooie bevestiging."

Franciska vraagt ons ook de paarden uit te nodigen tot beweging. Hoe we dat aanpakken is een metafoor voor onze aanpak van mensen in onze professionele context. Deelnemer Michael van Keulen zegt hierover achteraf: "Het is mijn gewone stijl. Wie ik ben. Je krijgt een bevestiging en een bewustwording van wie je bent." Hannek, wil graag Sammy in beweging krijgen. Hij zet daar 100% van zijn energie en aandacht op in. Het lukt ook. Wat hij niet opmerkt is dat Oeki de hele tijd erg bereidwillig de plaats van Sammy wil innemen. Bij de debriefing blijkt dat een herbevestiging van zijn gekende valkuil, om door zijn focus op uitdagingen, hulpbronnen uit het oog te verliezen.

Als laatste luik van de workshop is er een teamopdracht. Persoonlijk vind ik dat het interessantste. Vooral dan met een écht team. Je krijgt een opdracht, totaal buiten je normale context, buiten je comfort zone, met een 'nieuwe speler' ? het paard ? dat enkel doet waar het zich goed bij voelt. Een interessante setting om de groepsdynamiek te observeren. Het paard is onverbiddelijk. Als je niet als team werkt, geen goed resultaat. Maar wél heel interessante observaties en feedback over de werking van het team.

De feedback komt op twee manieren aan bod. Na elke individuele oefening intervenueert Franciska als coach steeds fijngevoelig, vragend en nooit oordelend. Na afloop van de paardenoefeningen gaan we verder in op feedback van alle deelnemers. Als je dit als echt team doet én onder leiding van een vaardige coach, kunnen hier zeker waardevolle momenten zorgen voor beter wederzijds begrip. Wij waren in goede handen.

Blijft mijn vraag of ik paarden wil gaan inzetten als co-coaches. Liefst antwoord ik volmondig ja. Ik koop paarden en nodig de managers thuis uit om zo mijn hobby en werk harmonieus te verbinden. Zou dat beter zijn dan wat ik nu doe? Als ik het van een afstand bekijk worden de paarden ingezet als een instrument dat eerlijke feedback geeft. Aan ons om die feedback te interpreteren. Cru gesteld is dat een hindernis tussen de directe feedback die ik als coach ook kan geven aan mijn coachee. Als ik de *guts*, de finesse de alertheid en de directheid heb om even eerlijk als de paarden een spiegel te zijn voor mijn coachees kan ik hetzelfde bereiken. Als mens heb ik dan nog het voordeel dat er minder ruimte voor misinterpretatie is. Ik kan benoemen en duiden wat ik voel en denk. Paarden kunnen het enkel tonen. Al kan ik me ook voorstellen dat sommige mensen meer bereid zijn zich open te stellen voor de feedback van onbevooroordeelde paarden dan van mensen.

Voor groepsoefeningen wil ik het graag inzetten. Teambuilding activiteiten zijn vaak compleet uitgehold tot samen gaan eten met nieuwjaar of paintballen in de bossen. Wel fijn, maar geen meerwaarde wat wederzijds begrip en inzicht in het team betreft. Daar biedt de context met paarden iets véél interessanter. Als de vraag zich stelt, suggereer ik de groepen zeker op teambuilding te gaan bij coachende paarden.

Zelf hou ik te veel van de kick van het kwetsbare directe contact om de feedback aan paarden uit te besteden. Ik ga voort met wat ik bezig ben en heb een mooie partner gevonden voor teamvragen. Een fijne ervaring!

Ilse Antonissen, Certified Coach & Development Consultant. Verkozen door de Vlaamse Associatie voor Coaches tot coach van het jaar 2011.